

Buy EXTRA
WAR BONDS

AMERIKANCI V VELIKEM BOJU

Silno močni nemški oddelki so včeraj prodirali dalje v Belgijo in Amerikanci so sredi največje bitke v zgodovini. Najnevarnejša sta dva prodiranja južno od Monschaua, ki tečeta skoro vzporedno.

Prodiranje v Luksemburško od Echterna se nadaljuje, toda proti silno močnemu ameriškiemu odporu. Naši oddelki, ki se bore z nemškimi oddelki, pritiskajo južno od Monschaua, so jih na nekaterih krajih postavili in gradijo nove utrdbe za obrambo črto, ki so jo junaško branili proti strahovitemu napadu.

Te nemške ofenzive ne smemo omalovaževati, kajti feldmaršal v Rundstedt je zastavil vse svoje sile, da izvojuje zmago. Vrhovni poveljnik v tej ofenzivi je feldmaršal Carl Gerd von Rundstedt, njegova desna roka pa je feldmaršal Walter von Model. Oba sta silno močna nasprotnika za vsakega generala.

Ta dva generala sta v ta boj poslala vse najboljše sile, ki so še ostale v nemški armadi; najboljše oklopne in infanterijske divizije, ki sta si jih ohranila, ko sta vrgla kočko. V. Mandstedt si je najbrže gotov zmago. Osvobodil je že precej nemške zemlje in boji se bodo bili v tujih mestih, trgih in vaseh in ne več v nemških.

Medtem ko Nemci napadajo z vedno večjo silo, so tudi ameriški poveljniki ukrenili vse potrebno, da je ta ofenziva vstavljena. In kadar bo vsta-

vljena, kaj je še Nemčiji ostalo?

Poročila iz zavezniškega glavnega stana naznanjajo, da je včeraj železnice in ceste za nemško črto bombardiralo nad 300 letelič trdnjav.

Poročila iz prve boje črte naznanjajo, da Nemci tik za svojim prodiranjem zbirajo še nadaljnje oklopne divizije in motorna vozila.

Sovražnik je včeraj nadaljeval s svojimi silovitimi zračnimi napadi in je bombardiral ameriške postojanke v ozadju. Ameriški aeroplani pa so bili kos svoji nalogi in niso samo odbijali sovražnih zračnih napadov, temveč so tudi pomagali četam.

Himmler poveljnik na južni fronti

Ameriška sedma armada je prešla sporočilo, da gestapo-ovski načelnik Heinrich Himmler osebno poveljuje nemški armadi v okolici Kolmarja in Muehlhausena. Himmler je prišel v Alzasko v namenu, da navduši vojaštvo, da se trdno drži proti ameriški sedmi armadi, da s tem olajša zavezniški pritisk na severnem koncu zapadne fronte.

KDOR BO PUSTIL VOJNO DELO, MORA K VOJAKOM... pravi col. McDermott

Naborni urad je pričel zelo strogo nastopati in zahteva, da morajo vsi do 38 let stari delavci, ki so zapustili delo v vojni industriji in sprejeli kako drugo za vojno ne važno delo, vrniti se v vojno delo, ali pa bodo poklicani k vojakom.

Col. Arthur V. McDermott, načelnik nabornega urada v New Yorku, je naročil delodajalcem v delavnicah za izdelovanje vojaških potrebščin, da naj sporoče njegovemu uradu imena vseh delavcev izpod 38 let, ki so pustili vojno delo.

McDermott v svojem pismu pravi, da je prejel že več pritožb od raznih industrij, da so delavci zapustili svoja mesta in jim je rekel, da jim bo pomagal s tem, ako mu pošljejo imena delavcev, ki so pustili delo, ki je važno za nadaljevanje vojne.

V New Yorku je 280 nabornih uradov in McDermott jim je naročil, da pokličejo na izpraševanje vse one, ki so zaradi važnega dela v vojni industriji bili sedaj oproščeni vojaške službe, pa so svoja mesta zapustili. Pri tem naj bodo vključeni vsi oni, ki so pustili pred enim mesecem ali pred petimi meseci. Kot pravi McDermott, bo pri tem samo v

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

New York prizadetih 297,507 delavcev, ki so pustili delo v za vojno zelo važnih industrijah.

McDermott posebno navaja slučaj nekega 35 let starega ravnatelja neke tovarne za plastiko, ki izvršuje armadna in mornariška naročila do 100 odstotkov. Ta mož pa je pustil svoje mesto, ne da bi prej sporočil ravnateljstvu tovarne ter je stopil kot partner v neko drugo tovarno, ki izdeluje tudi plastiko, toda samo 5 odstotkov za armado. Zaradi njegovega odhoda je bilo delo v tovarni zakasnjeno dva tedna. Njegov naborni urad je McDermotta naprosil, da mu dovolj, da tega moža pokliče k vojakom. McDermott je proužni ugodil.

Dr. Mačka so odpeljali v Nemčijo

Neko poročilo, ki je prišlo iz zelo zanesljivega vira v Vatikan, pravi, da so Nemci dr. Vladimira Mačka pred deseti dnevi odpeljali v Nemčijo. Zadnja tri leta je bil dr. Mačka interniran na svojem majem posestvu blizu Zagreba, ker ni hotel podpirati podre-pne vlade dr. Ante Pavelića.

RUSI PRODRAJO NA SLOVAŠKO

Dve ruski armadi se v loku 50 milj zgrinjata okoli velikega slovaškega železniškega križišča Košice, katerim so se približali na 9 milj. Svojo bojno črto na Čehoslovaškem so Rusi raztegnili na 100 milj.

Košice, kjer se steka deset cest in tri železnice, je poglavitni cilj rdeče armade na Slovaškem. Proti mestu prodira od jugozapada druga ukrajinska armada maršala Malinovskega, četrta ukrajinska armada generala Petrova pa je po dolgem odmoru obnovila ofenzivo proti mestu od severa.

Moskovska radio postaja naznanja, da so boji za Budimpešto zadnje dni sicer zastali, da pa je ruska artilerija dospela tako blizu zadnje železnice, ki veže Budimpešto z Dunajem in po kateri bi se mogli Nemci umakniti, da jo morajo obstreljevati z artilerijo. Armada generala Petrova je pričela svojo ofenzivo proti Košicam pred tremi dnevi. Prebiti se je morala skozi gorate kraje in prekoračiti več rek ter je napredovala na 25 milj dolgi fronti, je razbila nemške postojanke ob Užorod-Košice železnici ter zavzela močno utrjeni Dargov, 14 milj vzhodno od Košice.

Ob zapadnem bregu Hernar-da je armada maršala Malinovskega napredovala štiri milje in je zavzela Seno, 10 milj južno od Košice. Skoro 40 milj zapadno od Košice so drugi oddelki Malinovskijeve armade napredovali proti Roznavi, kjer se križajo ceste in železnice.

Močan nemški napad v Italiji

Nemci so z močnim tančnim napadom preprečili angleški 8. armadi v Italiji, da ni vdarila v Lombardsko nižino in so Angleže vrgli nazaj ob Rimini-Bologna železnici severno od Faenze.

Angleži so vdarili severno od Faenze, toda Nemci so jih s tanki vrgli nazaj do železnice, ki teče severno od mesta.

Na fronti pete armade se spopadajo samo straže, ker dež ovira vse večje operacije.

KRALJ NE PRIVOLI V REGENTSTVO

Vsako upanje, da bi bilo mogoče rešiti grško krizo, je izginilo, ko je kralj Jurij II. izjavil, da noče priznati regentstva. Skoro vse stranke v Papanreonomem kabinetu so se zedinile v tem, da postane nadškof Damaskinos regent.

Navzlic temu, da bi regentstvo obdržalo načelo monarhi-je, je EAM (grška narodna osvobodilna fronta) bil zadovoljen z regentstvom. Kralj pa, čegar odobrenje je potrebno, da se izvede tak načrt, je brzojavil Pandreou, da bi dovoljenje za regentstvo ELAS-u dalo koncesije.

Kralj je prošil vse politične stranke, da podajo izjavo, s katero obsojajo ELAS-ove sovražnosti do Angležev in do vladne armade, kar bi mnogo pomagalo vsem strankam, ki so se izrekle za demokracijo pod kraljem. Dvomljivo pa je, da bi hotel grški narod sprejeti kraljevi nasvet, kajti še predobro se spominja Metaxasove diktature, katero je kralj podpiral.

Dvomljivo je tudi, kak vpliv bo kraljevo stališče glede regentstva imelo na sedanja pogajanja med angleškim poveljnikom generalom Scobiejem in EAM, ki se nadaljujejo sredi zelo hudih bojev. Zadnja poročila naznanjajo, da osrednji odbor EAM-a razpravlja o mirovnihih pogojih in posebnih odposlanec generala Scobieja je v bližini odbora, da njegov zaključek naglo ponese svojo poveljniku.

ELAS-so so napadli tri poslopja Averon kaznilnice, katero so stražili angleški vojaki in v kateri je bil zaprt kvizlinški ministrski predsednik John D. Rhallis, toda Angleži so Rhallisa in 92 drugih ujetnikov odpeljali v vojašnice.

Kupite en "extra" bond ta teden!

Kaj naj pomeni nemška ofenziva?

Nemška armada je v sedanji ofenzivi zastavila vse svoje sile, da vstavi zavezniško prodiranje proti Berlinu.

Ako se poiskus feldmaršala von Rundstedta popolnoma izjalovi, tedaj mogoče pride do popolnega razsula in končnega poraza nemške armade zapadno od Rene.

Razsežnost sedanje nemške zimske ofenzive zakriva vojaška cenzura, toda poročila s fronte kažejo, da je sedanji nemški sunek v Belgijo mogoče zadnji nemški večji vdarec na zapadni fronti.

Virgil Pinkley, poročevalec za United Press z nekega kraja blizu fronte prve ameriške armade poroča, da je nemško vrhovno poveljstvo najbrže sklenilo, da mora biti zavezniško prodiranje vstavljeno sedaj, ali pa ne bo nikoli.

Sovražnik se je drznil sprejeti splošno bitko, da medtem zgradi obrambo ob Ruhr in Reni in če treba opusti tudi Siegfriedovo črto in se spusti v odločilno bitko na odprti pokrajini, kjer bodo zavezniški v premoči v aeroplanih, tankih in artileriji.

Iz vseh poročil je razvidno, da je von Rundstedt v to ofenzivo vrgel vse svoje oklopne rezerve in berlinski radio je naznanil, da je Hitler, ki je več mesecev molčal, sam izdelal načrt za to ofenzivo in je ukazal napasti.

Edward Connolly poroča na list "Exchange Telegraph" v Londonu, da se bliža sedanja bitka odločilnemu spopadu vojne.

Uradni Washington sam opozarja na resni položaj ter zatrjuje, da je velika nemška ofenziva in velik predor v Belgijo pokazal, da konec vojne v Evropi še ni tako blizu. Vladni krogi potek ofenzive sicer zelo resno zasledujejo, toda so prepričani, da bo ofenziva slednjič vstavljena. Pri vsem tem pa bo zavezniško vrhovno poveljstvo moralo premeniti svoje vojne načrte.

S posebnim povdankom, kako silno krvavi so sedanji boji, je vojni department sporočil naslednje:

1. Ameriška armada v Evropi je tekom novembra imela 57.775 izgub in od D-dneva 258.124. V novembru je bilo ubitih 8259, ranjenih 43.330 in 6186 pogrešanih. Vse izgube na vseh bojiščih do 23. novembra pa znašajo 483.957, od katerih jih je bilo 92.135 ubitih.

2. Vpoklic novincev mececu

februarju je bil od 60.000 zvišan na 80.000. Zračni sili in njenim pomožnim četam je bilo naročeno, da odpuste 80.000 za armado.

Predsednik se je vrnil v Washington

Predsednik Roosevelt se je včeraj vrnil v Washington iz Warm Springs, Ga., kjer je bil na oddihu po naporni volilni kampanji.

Predsednik je odpotoval iz Washingtona 27. novembra in je prišel v Warm Springs prihodnjega dne. Iz slovičnega kopališča je odpotoval 17. decembra in se je med potom zastavil na 107.000 akrov obsežnem vežbališču marinov v Camp Lejeune, N. C. ter je včeraj dospel v Washington ob 8.30 zjutraj.

Ko se je vrnil v svoj urad v Beli hiši, mora rešiti naslednja važna vprašanja:

1. S vojaškim generalnim štabom bo proučeval položaj na zapadni fronti, kjer so Nemci s svojo novo ofenzivo pogнали prvo ameriško armado daleč v Belgijo in Luksemburško.

2. Diplomatski pritisk prihaja na sestanek med predsednikom Rooseveltom, Churchillom in Stalinom zaradi razburilivega položaja v Grčiji, Belgiji, Italiji in na Poljskem.

3. V senatu je še vedno nesporazum glede imenovanja šestih državnih podtajnikov.

4. Med Vojnim delavskim odborom in Montgomery Ward Co. je velik spor, ki zahteva posredovanje Bele hiše.

Predsednik Roosevelt si je v Warm Springs vzel toliko počitka, kolikor mu je bilo mogoče. Kadar ni bilo preveč mrzlo, se je izprehajal po soncu, se je kopal v 86 stopinj gorki vodi in se je pogosto vozil s svojim odprtim avtomobilom po deželi.

LETEČE TRDNJAVE NAD JAPONSKO

Ameriški super-bombniki B-29 so s svojega letališča na Kitajskem polleteli nad Japonsko in so bombardirali veliko Omara tovarno za aeroplane na otoku Kijušu, ter pomole, s katerih odvažajo Japonci vojaške potrebščine v Šanghaj in Nanking na Kitajskem. Fotografске slike kažejo, da so

Partizani eno miljo pred Zagrebom

Maršal Tito je iz svojega glavnega stana naznanil, da so partizani napredovali proti Zagrebu in da so od mesta oddaljeni samo še eno miljo, ko so zavzeli močno utrjeni Remetinec.

V Sloveniji se nadaljujejo zelo vroči boji v Savinjski dolini. Nemci napadajo v smeri proti osvobojenemu ozemlju. Ob Gornji grad—Kamnik cesti je bilo ubitih 70 Nemcev. Več utrjenih nemških postojank je bilo razbitih in 55 Nemcev ubitih. Na železnici Ljubljana—Kranj sta bila iztirjena dva vlaka, železnica pa je bila razdejana na razdaljo treh kilometrov.

Državni podtajniki so bili potrjeni

Na svojem zadnjem zasедanju, predno odide na počitnice, je senat potrdil vseh šest državnih podtajnikov. Senatorji so se več tednov branili potrditi podtajnike, katere je predlagal državni tajnik Statinius. Senatorji so bili nekaterim nasprotni iz tega ali onega vzroka.

Ko se je predsednik Roosevelt vrnil z juga v Belo hišo, je imel konferenco z vodilnimi senatorji, ki so nasprotovali imenovanju nekaterih podtajnikov. Predsednik pa je senatorjem odgovoril, da je sam imenoval državne podtajnike in da bo njih imena zopet predložil senatu 3. januarja, ako jih sedanji senat ne potrdi.

Senatorji so se vrnili v zbornico in potrdili vseh šest državnih podtajnikov, ki so: Joseph C. Grew, Nelson Rockefeller, James C. Dunn, general Julius C. Holmes, William L. Clayton in Archibald MacLeish.

Nemci obešajo talce

Poročilo iz Rima naznanja, da so Nemci v Bologni obesili 39 talcev, ko je bil razstreljen nemški trk z municijo.

bile zelo poškodovane Mitsubishi tovarne za aeroplane v Nagoji.

Napad na Omura tovarne je bil izveden v gosti megli, vsled česar letalci niso mogli dognati svojega uspeha in so bombardirali samo s pomočjo posebnih instrumentov, po katerih navadno natančno zadenejo cili.

Ob kitajskem obrežju, kjer je bilo neko jaso, so bombniki bombardirali kraje, kjer Japonci zbirajo svoje vojaštvo in vojni material za operacije na Kitajskem. Protizračni ogenj na Kitajskem je bil slab; letelič trdnjav pa je priletelo nasproti nekaj sovražnih aeroplanov, od katerih pa jih je bilo pet izstreljenih nad Šanghajem in Nankingom, trije drugi so bili mogoče uničeni, devet pa jih je bilo poškodovanih.

Vojni department je naznanil, da so se vsi superbombniki vrnili na svoja letališča in da jih je odlelelo okoli 200.

Kupite en "extra" bond danes!

Nova ameriška oklopnica

Nova ameriška, super-oklopnica "Missouri", fotografirana ob času, ko je streljala iz dveh 16-palčnih topov.

TREBA JE DAROVALCEV KRV!

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 51st YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

Zginoli bankovci in -- posledice

Slošna naša javnost si baže ne more tolmčiti dejstva in vprašanja, čemu in kako je prišlo do tega, da je (glasom finančnih poročil), sedaj kar 939,000 bankovcev po \$1000, oziroma tisočakov v prometu ali cirkulaciji med našim prebivalstvom. Toda ljudje, ki poznajo druge ljudi, so mnenja, da so temu krivi neke vrste "raketirji", ki — da se izognejo dohodninskim davkom —, spravljajo vse velike bankovce na varne prostore doma, ali pa tudi v takozvanih bančnih shrambah v raznovrstnih bankah.

Javnost si tudi ne zamore tolmčiti dejstva, da so ljudje, ki imajo bančne vloge, "dvignili" 516,000 komadov bankovcev po \$500. To isto tudi velja o 3,765,000 komadih bankovcev po \$100, kar je v dolarjih uprav velika svota denarja.

In ako o tej zadevi premišljujemo nekoliko natančneje, potem bomo pronašli tudi vzroke, čemu ljudje sedaj v vedno večjem številu zahtevajo bankovce po \$5.00, 10.00 in \$20.00. Potem tega premišljevanja zamoremo končno tudi uganiti okoliščine vzrokov, čemu je sedaj nekako šestkrat toliko denarja v cirkulaciji, kakor ga je bilo v znanem letu depresije, oziroma v letu 1929.

Toda ne glede na način zgoraj omenjenega premišljevanja o bilijonski svoti omenjenih bankovcev, ki so zginoli iz bank v žepe posameznikov, ne more nihče pronaesti pravih vzrokov čemu ljudje baš sedaj potrebujejo kar 939,000 tisočakov ali pa 516,000 bankovcev po \$500, oziroma čemu so take bankovce vzeli iz hranilnice, da jih zamorejo kje drugje skriti.

Zgorajšnja dejstva pomenjajo dokaj žalostne novice za sedanjo dobo, novice, katere se nanašajo in vplivajo na vse naše prebivalstvo — in med našimi državljani je brezdvomno mnogo ljudi, kateri vedo o ljudeh, ki na ta način "hranijo" svoj denar. Molčanje glede tega se naibže ne bode izplačalo. . .

Seveda, vsakomur je tudi znano, da je od pričetka vojne nadalje naša vlada trošila nepregledne svote denarja v vojne svrhe, toda vse to še nikakor ne opravičuje zgoraj navedenih dejstev. Zvedenci na finančnem polju, se seveda zanimajo za imenovani denarni položaj, toda le na podlagi golih dejstev, in upajo, da ta dejstva ne bodo podkopala stalnosti našega ekonomskega položaja. V minoletem tednu je bilo v prometu kar \$25,000,000,000, oziroma kar pet tisoč milijonov dolarjev več, kakor v istem tednu lanskega leta. Ko so radi sličnih vzrokov, leta 1933 zaprli banke, je bilo v prometu manj nego tretina zgoraj omenjene svote. In sedaj je v prometu, ali pa v žepih, toliko denarja, da je takozvana zlata rezerva, padla tako nizko, kakor leta 1930.

Ako se položaj ne bodo kmalo spremenili, potem bode moral naš kongres kmalo po novem letu izdelati in opravilno močiti zakon na ta način, da bomo dobili — nove bankovce, katerih zlata podlaga bode predrušana. V tem slučaju bodo prišli stari tisočaki, petstotaki in stotaki prav hitro na dan.

Razlogi, da mnogi naši državljani ne vlagajo svoj preostali denar v banke, so mnogoštevilni. Na milijone delavcev je odšlo v druge kraje na delo in so morali radi tega ostaviti svoja domovja. Radi tega nosijo svoj denar raje v žepih, nego da bi ga naložili v bankah. Poleg tega mora tudi na milijone delavcev delati po noči in počivati po dnevu, tako, da nimajo časa oditi v banke, ko so odprte. Poleg teh razlogov so še drugi, — toda nihče na svetu ne zamore pojasniti in navesti pravih razlogov, — čemu je kar za — \$3,765,000,000 stotakov in za \$939,000,000 tisočakov takorekoč tudi v žepih.

Seveda, ako je človek raketir in posluje na podtalnih trgovskih poteh ne nalaga svoje dobičke v bankah, da se tako ne izve o njegovih protizakonitih prihodkih. Te vrste ljudje jednostavno našamejo takozvano bančno shrambo v neki banki, v katere spravijo svoje dobičke v velikih bankovcih. Zopet drugi hranijo ta denar doma, da se tako izognejo dohodninskemu davku, ker v tem slučaju banka ne zamore poročati v slučaju potrebe, koliki so bili dobički tega ali onega vlagatelja.

Tekom zadnjih par let, so ljudje vzeli iz hranilnic in drugih bank na bilijone dolarjev v velikih bankovcih — in jih skrili na prostore, o katerih mislijo, da so — "varni" . . .

NATIONAL WAR FUND

podpira

31 narodnih in krajevnih pomožnih agencij

Pismo Partizana

Mr. Joseph Kraje, 5 Main Street, St. Catharines, Ont., Canada, je od svojega brata, ki je pri partizanih, prejel naslednje pismo:

Grahovo, 27-7-1944.

Dragi brat ter ostala družina:

Predno vam nadalje pišem, vas vse skupaj prav lepo pozdravljam. Minulo je že 5 let odkar nisimo prejeli nobenega glasu od tebe. Ne vemo, ali ste še vsi živi in zdravi. Ravno sedaj se nam je nudila prilika, da lahko napišem par vrstic, ker upam, da te bodo razveselile.

Dragi brat:

Sedaj ti opišem naše življenje in trpljenje, katerega smo prestali skoro v celoti vsi Slovenci. Pri nas doma je bilo tudi hudo, preganjani smo bili prav vsi. Leta 1942 v mesecu juliju so nas vse tri ujeli Italijani, potem so mene (Franceta) izpustili, Janeza in Matija pa takoj odpeljali na Otok Rab — drugi še večji Dobrod Slovenskih Fantov Groh!

V tem internacijskem taborišču je od gladi pomrlo na tisoče v najboljših letih, zavednih Slovencev. Novembra meseca je bilo pa tudi zame usodno. Jaz sem bil doma in zbiral živež in orožje za Partizane, kar me dobijo Italijani in domaći izdajalci; takoj me odpeljejo z avto v Cerknico v zapor. Tam so me zasiljevali prece skraja, lepo, potem, ko nisem hotel nič povedati, pa zmiraj bolj hudo, nazadnje pa slabše, kakor z živino. Pretepali, vklepali s šponami, ali zvedeli niso nič, prav nič; še smejali smo se jim, to jih je še bolj jezilo. 18. novembra je bilo pa odločilno; naši Partizani so jih pošteno nakresali pri Loškem potoku. Takrat sem bil odbran za talec jaz, Medenov Mirko in Štefinova Jelka. Zasliševali so me cel dan in celo noč, ali zopet niso nič zvedeli, potem so zaslišali več kot pol vasi, pa se je postavilo precej oseb za mene dobro. Pričali so, da ni res, kar sem obtožen, čeravno je bila resnica. Ma smo streljali fašiste na vsakem njihovem koraku. Iz Cerknice so me peljali v internacijo v Gonars v Italiji, nakar smo se vsi trije bratje vrnili domov po razsuli Italije in takoj v Partizane. Bile so nemške ofenzive in

brata Janeza so Nemci ujeli po treh tednih; sedaj se nahaja v Nemčiji.

Nadalje se je ustanovila v Grahovem Bela Garda, ali ni trajala dolgo; prišlo so naše slavne najboljši dve brigadi, Tomšičeva in Šerčerjeva, ki sta "domobranci" tako razbile, da jih je od 80 ostalo le kakih 20. Kar evrli so se v ognju; drugi dan so prišli Nemci in pobrali so brata Matija, Jernejčkovega očeta in sina Jožeta, katerega so ubili. Oče Jernejčkov je pa sedaj v internaciji v Nemčiji. Tudi našega Matija so tja odpeljali; enkrat se je oglašil iz Dahovega, potem smo pa izvedeli, da so jih tam Nemci postrelili okoli 600. Sedaj ne vemo nič od Matija, ali je živ ali ne.

Tudi mama in Danica sta bile zaprte v Logatecu tri mesece, ata pa v Cerknici. V največjem delu je ostala le Justa doma in tudi ona bi bila v zaporu, da se ni skrila. Fašisti so vzeli vse ključne in preobrili vso hišo. Kar so fašisti delali po slovenski zemlji: bo pomnil pozni rod.

Povsod požgano, ljudje pobiti in izropani; ali vstrajali so, ker so vedeli, da se borijo za svoj narod, za boljše bodočnost mlajši generaciji. Še ni bilo zadosti, da so toliko gorja napravili italijanski fašisti; ne, prišla je nemška zver in se zmesla zopet nad Grahovem. Bombardirali so mirne vaščane, razbitje se je povečalo, ljudskih žrtev več in več. Sedem bombnikov je tolklo ubogo vas eno uro; mrtvih je bilo 25 oseb, ranjenih pa 12. Jaz sem bil ravno v šoli, ker smo imeli sestanek radi mobilizacije in drugih stvari, naša ostala družina pa ravno pri kosilu. Morali so kar skozi okna ven, pa so se skrili pod most. Gorje, če bi priletela bomba na njega, tam bi bilo pa vse mrtvo; bili so pod mostom vsi sosede.

Veš, jaz se nahajam sedaj vedno okoli doma; sem načelnik Narodne edince za okraj Cerknica, pa kadar mi čas dopušta, grem pomagat domov delat, saj veš, da sta oba, ata in mama, stara. Ata so večkrat holani, mama so pa še kakor dekle, to vse obrnejo. Justa in Dani sta tudi doma, samo kadar pridejo Nemci in "domobranci", takrat pa bežijo do

mene v bolj varno zavetje, mi jih pa pošteno nagrbavljamo, da grejo nazaj kot poparjeni psi. Da ne boš mislil, da se stre, ne, ampak Nemce in "domobranci"!

Meseca junija in julija so bile prav velike borbe okoli vasi Grahovo. Veš, na špički so imeli Partizani zasede, od Rakeka pa je pridrvela fašistična zver, da bo porabala in požgala naše vasi, ali naši hrabri borci so jih mnogo pobili; okrog 6. ure zvečer pa uris na Švabo. S tanki so bežali Nemci in "domobranci", partizanov pa ni bilo veliko. Naše ljudstvo je že vsemu privajeno. Kako so se smejali, ko so Nemci bežali, pa ne po cesti, ker cesto so takoj zasedli Partizani. Ob tej priliki smo ujeli dva "domobranci" — oficerja, pa okoli 20 vojakov. Potem so pa drugi dan prišli z velikimi števili in s tanki, pa tudi en avijon je krožil nad našimi vasi, kateri je bombardiral vasi Bločice in žgal z mitraljezom na ljudi, ki so delali na polju. Na Bločicah je pogorelo 17 poslopij, to je žgal nemški avijon; vas Žerovnico so pa zažgali tudi Nemci v oklopnih vozilih. Pogorelo je 45 poslopij, pobrali so tudi okoli 25 ljudi. V Grahovem so jih pa 7 oseb, Gornik Amalijo (po domače Ulečo) so pa ubili v Trstenikih. Vidiš, to je vse delo večina domačih izdajalcev. V samem Grahovem je sedaj škode napravljene po okupatorju za deset milijonov tristo pedeset osem tisoč lir!

Jernej in Tončka sta oba doma in delata, tudi pri nas. Veš, si kar eden drugemu pomagajo; sta zdrava, imata dva otroka. Rezi in mož sta še na Rakeku, imata enega otroka. Mož je še vedno v službi. Mici je tudi poročena v Stari Cerkvi pri Kolečju, ali od nje in od moža ne vemo nič. Kakor smo bili zvedeli, so ji moža vzeli Nemci, od nje pa ne vemo prav nič, ker so tam Nemci in ne gre nobena pošta do nje. Mož je doma iz Velikih Lašč, bivši jugoslovanski orožnik, piše se Grebenc Franc.

Tukaj ti pošiljam naslov od brata Janeza:
Absender:
Vor- und Zunahme: Kraje Janes.
Gefangenennummer: 99064.
Lager-Bezeichnung: M-Stamm-lager IV A, Hohnstein saechs Schweiz.
Deutschland — Allemagne

Od Matija vemo pa samo: Kraj Matija, Dahovo, Nemčija.

Sedaj pa končujem in vas vse skupaj prav lepo pozdravljam v imenu vse naše rodbine — Kraje Franc.

Enako pozdravi tvojo ženo Franceto in sinove.

Pozdrave pošiljamo vsem nam znanim sosedom. Pozdravi Špančkovega Janeza in Oblakove! Enako vas pozdravlja Rožaneč France, ter izroči pozdrave tudi Oblakovim fantom Antonu in Ivanu, če nista že tudi ona dva pri vojakihi. . .

To pismo ti odpošiljam po Rožaneču Francetu, kateri je ranjen in bo danes odpotoval

(Nadaljevanje na 3. str.)

RAZGLEDNİK

SODIŠČE V PUSTINJI

Mnogo vojakov slovenskega pokolenja služi sedaj v naši vojski v deželah takozvanega bližnjega iztoka, oziroma v Egiptu, Algerju, Tripoliju, Tranjordaniji in tudi deloma v Libanonu in Iranu. Radi tega smatramo uместnim podati tem potom nekoliko podrobnosti o tamošnjih običajih, zlasti pa o sodiščih, katerim predsedujejo beduinski glavarji tega ali onega rodu.

Tako sodišče imajo v mestecu Bir-Shebbi, kamor prihajajo beduini iz Tranjordanije, severne Arabije, polotoka Sinai in južnega dela takozvane "svete dežele", da pri tem sodišču poravnajo svoje sporne zadeve. Angleški stotnik, rodom Rus, Ivan Soboljev, ki služi sedaj pri angleški posadki neke v Palestini, je nedavno dovedel nekega arabskega Kaida ali polkovnika k imenovanemu sodišču v Bir-Shebbi, kar pomenja po naše "sedem vodnjakov". O tem svojem doživljanju je objavil sledeči, izredno zanimivi popis:

Ko smo prijezdili do s čico ograjenega sodišča arabskih rodov, nudi se nam je prizor, ki je bil tak, da — ako bi ga videli v kakem kino, bi sploh ne zamogli verjeti svojim očem. Na stopnicah, ki vodijo v poslopje sodišča, kakor tudi pred poslopjem in v notranjosti poslopja, toda pri takozvanih oknih, bilo je mnogo bradatih beduinov, kateri vsi so bili oblečeni v črne kimone in pokriti z pustinskiimi belimi ter dolgimi robci bele boje. Vsi so bili oboroženi z noži in meči. Potem, ko smo se oglašili pri angleškem lokalnem zastopniku, so nas v njegovem uradu vprašali, želimo li prisostvovati kakim sodni obravnavi, v kar smo seveda drago volje privolili. Takoj na to so nas odvedli v gorenje nadstropje v veliko sobo, ki je bila izborna razsvetljena od vedno sijajnega pustinskega sonca. Ta, takozvana sodna dvorana, je bila opremljena z mnogimi lesenimi klopmi, katere na srečo niso bile vse zasedene. Ob stenah je pa sedelo na tleh vse polno beduinov, kateri seveda niso navajeni sedeti na klopih in stolihi.

V prednjem delu dvorane, bila je dolga lesena miza za katero je sedelo kakih šest belobradatih beduinskih šefikov in pred vsakim šefikom je ležal na mizi njegov meč, kot znak njegovega dostojanstva. To so bili toraj sodniki, katere so odbrali beduini raznih rodov kot može, ki so bili najmodrejši ljudje dotičnega rodu. Ti sodniki imajo pravo preiskati vsako sodno zadevo in končno tudi izreči pravoveljavno obsodbo v vseh zadevah — izimši zadev, ki so političnega značaja.

Angleška vlada je ustanovila to beduinsko sodišče na podlagi svojega mnogoletnega izkustva z Arabci, kajti Anglija dobro ve, da tamošnje prebivalstvo nad vse spoštuje svoje lastne vodje in glavarje, in poleg tega je tudi dobro znano, da bi bilo skrajno težavno uvesti med Arabci angleško, oziroma evropsko pravo in pravno postopanje.

Domače, oziroma arabsko pravno postopanje se je izredno dobro obneslo — v kolikor pridejo tamošnje angleške koristi v poštev. Omenjeno beduinsko sodišče skrbi za to, da vlada v dotični polkrajin splošna varnost in red med domačim prebivalstvom. Način po katerih posluje domače beduinsko sodišče, seveda niso taki, kakoršnji so v navadi na zapadno, oziroma v Angliji, toda iz arabskega stališča je tamošnje sodno postopanje upravičeno. Način tega postopanja je še vedno srednjeveški, zlasti pa takozvano sodno postopanje z "pomočjo ognja". — Ako na primer sodniki mislijo, da kak svedok laže, ga vprašajo je li pripravljen obiziti razbeljeno železo, da tako dokaže, da govorijo resnico. Ako je dotični svedok govoril resnico, je v vsakem slučaju tudi pripravljen to storiti, kajti on je v polni zavesti, da je povedal resnico.

Ko smo obiskali omenjeno arabsko sodišče, vršila se je v dvorani obravnavava v razporu med dvema arabskima rodovima. Prvi rod je namreč napadel taborišče drugega, oziroma sosednega rodu, in pri tem je bil neki beduin ubit. Rod beduinov, kateri je povzročil smrt moža sosednjega rodu, se je bal krvne osvete, in tako je ves rod pobegnil v pustinjo polotoka Sinai, kateri je last Egipta. Sodišče je potem pozvalo od vsakega rodu po enega zastopnika k obravnavi, pri kateri so skušali sodniki doseči med obema strankama končno poravnavo. Zastopnik rodu, čegar beduin je bil v boju ubit, je prosil, da se obravnavo predloži za mesec dni, kajti potrebno mu je bilo, da se posvetoje z svojimi glavarji. Temu se je pa protivil zastopnik drugega rodu, oziroma onih beduinov, ki so bežali v Egipt, na polotok Sinaj. Dejal je v svrhu podpore svojega predloga, da ako se dovoli njegovim nasprotnikom mesec dni v svrhu nadaljnega posvetoovanja, bode ta rod poslal najboljši strelec, ki bodo jezдили najhitrejši veblode, k prvemu rodu, kjer se bodo osvetili na ta način, da bodo pobili veliko število bojevnikov tega rodu.

Kasneje so nam ljudje pripovedovali, da se je ta sodna zadeva končala na ta način, da je obtoženi rad sklenil poslati napadenemu rodu gotovo število veblodov kot plačilo odškodnine.

Prizor, kateri se nam je nudil, je bil ravno tak, kakor pred tisočletji, ko so Semiti iz rodu Hebrejcev ustanovili židovsko vero na ta način, da so njihovi vodje prepisali starodavne babilonske nauke o "stvarjenju" sveta — "list za listom" — iz babilonskih ilovskih tabel, katere so šele tekom sedanjega stoletja iznasmveni preiskovalci našli v nekdanji Babiloniji.

VOŠČILO ZA PRAZNIKE

Vsem naročnikom lista "Glas Naroda", posebno onim, katere jaz obiskujem, Vam želim vesele božične praznike ter srečno prihodnje Novo leto 1945.

JOHN FABIAN

Upravištvu in Uredništvu ter tudi vsem delavcem tega lista, želim vesele božične praznike in srečno prihodnje Novo leto 1945. Želim listu obilo novih naročnikov za prihodnje leto.

JOHN FABIAN

Argo, Ill.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

VAŽNOST LESNE INDUSTRIJE V KANADI

Glason poročil, katere je ob les se nikdar tako hitro ne u-
javila osrednja vlada kanad-
skega dominija, nadkriljuje les
vse druge pridelke celokupne-
ga kanadskega dominija in te-
kom zadnjih petih let porabilo
se je v Kanadi v vojne svrhe
večjo količino stavbenega le-
sa, nego kateregakoli drugega
materijala.

Velikanske količine stavbe-
nega lesa se je porabilo pri
gradnji vojaških taborišč, ae-
rodrumov, parnikov, pomolov,
kladišč, zabojev, trakov in
nešteti drugih predmetov, za
izdelovanje katerih se rabi na-
vaden, oziroma neizpremenjen,
kemčno preinačen les, kateri
ne izgleda kakor les. K sled-
njemu pridelku lesa spada
pred vsem izdelovanje papir-
ja, zlasti za časopise. Iz lesa,
ki je spremenjen v papir, iz-
delujejo v Kanadi tudi mala
zračna padala, katera so iz-
redno potrebna za pošiljanje
hrane vojakom v nepristopnih
pokrajinah. Iz lesa se nadalje
izdeluje tudi takozvani celo-
fan, ki je potreben za zavitke
posušeni jaje in zdravniških
potrebščin; tudi rayon, oziro-
ma umetna svila, je izdelana
iz lesa in umetni gumij se ne
more uspešno rabiti, ako ni
pomešan z kemično priprav-
ljenim lesom.

V Kanadi izdelujejo iz lesa
tudi poznano celulozo in tako-
zvani "Ethyl-alkohol", kate-
rega se potrebuje pri izdelova-
nju raznovrstnega streljiva. In
koncem konca — iz lesa se
izdeluje znana vanila dišava za
šladiod, kakor tudi drože, ka-
tere so potrebne v vsaki to-
varni za izdelovanje vskdan-
je kruha. — Lesni alkohol so
v novejši dobi pričeli rabiti za
pogon avtomobilov. V Kanadi
so že ustanovili tozadevno to-
varno, toda izdelovanje avto-
mobilskega alkohola je draž-
je, kakor gazolin, tako da za
sedaj morajo lastniki avtomob-
ilov še vedno rabiti gazolin.

Iz lesa izdelujejo tudi veli-
ke množine plastike, katera je
zlasti potrebna pri izdelova-
nju vsakovrstnih vojnih po-
trebščin, zlasti pa pri izdelo-
vanju aeroplanov. Na stotiso-
če železnih voz kemično u-
trjenega lesa se potrebuje vsa-
ko leto za izdelovanje železni-
ških pragov in tramov, kateri
se rabijo v raznih rudnikih
in premogovih rovih, kajti ta-
ko prirejen les ne segnje ta-
ko hitro, kakor navaden les.
Kemikalije, katere rabijo za te
vrste les so običajno kreozot,
cink-chloride. Slednje imeno-
vana kemikalija je izborna,
kajti tako prirejeni stavebeni

Za razvoj severnih pokrajin provincije Ontario

Predsednik komisije za iz-
koriščanje vodne in električne
moči, dr. Thomas H. Hogg, na-
znanja iz Toronto, Ont., da od-
prave vladinih zemljemercev
sedaj poslujejo ob večjih re-
kah severnih pokrajin provin-
cije Ontario. Njih namen je
izmeriti in označiti pota, ki
bodo v povojni dobi dovajala
potrebno električno silo v se-
danje in nove naselbine. Ta
takozvana dovodna pota, bodo
vodila preko "divjih" krajev
v razne doline, katera bodo po
vojni naseljene z poljedelci in
raznimi obitniki. Tudi razne
rudniške družbe se zanimajo
za te pokrajine, toda radi po-
manjkanja delavcev, morajo se
svojimi pripravljalnimi deli še
vedno čakati.

Komisija javlja, da bodo ob
reki Mississauga, istočno od
Sault Ste. Marie, napravili e-
lektrične naprave za 150.000
konjskih sil. Tudi pokrajina
Timmins, ki je znana radi bo-
gastva raznih rudnin, je pri-
šla sedaj v ospredje, kajti tam-
kaj bodo odprli mnogo novih
rudnikov, kateri vsi se razšir-
jajo v zapadni smeri. Potreba
na vodna moč prihaja tja iz
Fort Hope.

Novi kanadski poslanik za Združene države

Ottawa, 18 dec. — Lester B.
Pearson je bil imenovan no-
vim kanadskim poslanikom za
Združene države. Njegovo
imenovanje je ravnokar nazna-
nil kanadski ministerski pred-
sednik W. Mackenzie King.

Novi poslanik je bil dosedaj
pridejan kanadskemu poslan-
stvu v Washingtonu, D. C. —
Dosedanji poslanik Kanade v
Washingtonu, Leighton Me-
Carthy, je podal ostarko.

Pridelek krompirja v pro- vinciji Quebec

Quebec, Jue. — Tekom leto-
šnjega leta so farmerji provin-
cije Quebec pridelali nekaj nad
30 odstotkov vsega v kanad-
skem dominiju pridelanega
krompirja, tako da je Quebec
na prvem mestu med vsemi
kanadskimi provincijami gle-
de tega pridelka. Skupni pri-
delek krompirja znaša letos v
Quebecu 23.928.000 bušjev, o-
ziroma 5.200.000 več kakor v
letu 1943.

Srna pribežala v lovčovo hišo

Fort Frances, Ont. — Tu-
kajšnji državljani in strastni
lovci, Norman Freeberg, je od-
šel te dni na lov na srne, toda
neka srna, ki ga je ugledala
v bližnjem gozdu, se je tako
prestrašila, da je z vso hitrost-
jo bežala naravnost proti nje-
govi hiši in skočila skozi ku-
hinjsko okno v njegovo hišo.
Freebergova žena in otroci so
v vsej naglici bežali v spalno
sobo, kjer so se skrivali nekaj
nad pol ure, na kar je prišel
v hišo bližnji sosed in v kuhi-
nji ustrelil srno. — Lovec
Freeberg je prišel tri ure ka-
sneje iz gozda domov — brez
srne. Srno, katera je prišla v
njegovo kuhinjo tekom njego-
ve odsotnosti, sta si Freeberg
in njegov sosed pošteno razde-
lila v kolikor pride meso v po-
stev, toda Freebergov sosed
pravi, da je koža srne njegova
last, ker je on bil na lovu v
Freebergovi kuhinji.

PISMO PARTIZANA

(Nadaljevanje z 2. strani.)

v avijonom v bolnico Bari v
Italijo; točen njegov naslov ti
ga on pošilja, ako ti bo mo-
goče odgovoriti.

Draga Francka (Špančková):
Pri vas doma se je tudi pre-
cej predručilo. Oče so umr-
li leta 1941. Jasti je še na Blo-
kah, od moža ne ve prač nič.
Brat Jože se je poročil, ima že-
no iz Belo Krajine iz vasi Pod-
zemlja pri Metliki; imata eno
hčerko; drugače je vse spona-
vadi. Vas ves skupaj lepo po-
zdravljamo, in če vam je mo-
goče, dajte kaj pisati....

Smrt fašizmu — Svoboda
narodu!

Enako ti pošiljajo pozdrave
moji tovariši Partizani: Žni-
daršič Jože (Hntekov iz Blok)
— Šegre Lodo (Veslov iz Že-
rovnice) — Levan Franc (Ro-
žanč France).

Piši na ta naslov, da bom
jaz oddal pismo naprej:

Turk Drago, General Hospi-
tal 64, Andrea, Italia.

Se en pozdrav od tvojega
brata.

Krac France.

Slovenci v Kanadi

TRETI SLOVENEK JE PADEL

Sudbury, Ont. — Uradno je
naznanjeno staršem Antomu
in Ani Smrke, da je njihov sin
Tony Smrke, mornar padel v
Akceji na morju. Pripeljan na
dom je bil 4. decembra, poka-
pan pa 5. decembra. — Tony
Smrke je bil rojen v Jugosla-
viji, oz. Sloveniji, občina Mir-

v blagem spominu, kot vzor
slovenskega mladeniča. Star-
šem, bratom in sestri Smrke,
izrekam moje sožalje in simpa-
tije ob grenki izgubi ljubljene-
ga sina in brata. Tolažba naj
vam bo, da je padel za plemen-
ito stvar, da moremo mi ži-
veti v miru, ako moremo ime-
novati to mir, kar danes pre-
življamo tukaj v tej deželi, ka-
tera je oddaljena od bojnega
meteža. Tolažba naj vam bo
tudi, da je marsikatero oko
solzno v zaroti nazi-fašizma,
da zavladala celi svet, ter pahne
v dolgočrajno sužnost, ter, da
ravno žrtve, katere so položile
življenje na oltar svobode,
so preprečile zlobno nakano.
Tebi, junak Tony, slava ti!
Naj ti bo hvala kanadska ze-
mlja.

26. novembra je družina Ži-
kar imela krstijo svoje druge
hčerke. Znanci in prijatelji
smo se udeležili v ti partiji,
ker je bilo mnogo veselje in
zabave. Družini Žikarjevi pa
želimo priti še na drugo par-
tijo, in želimo, da bi bil pri-
hodnji namestnik gospodarja.
Tukaj, nas je zapustila dru-
žina Višek, ker oni so šli na
farmo na okolico Hamiltona.
Želimo jim mnogo uspeha na
novem domu. Ali mi jih bomo
pogrešali, ker oni so bili jako
dobri rodoljubi za pomagati na
en ali drugi način.

31. decembra bo imela "Ve-
ča" na Silvestrov večer zaba-
vo v naših prostorih, 322 Bes-
sie St. Vabimo vse Slovence,
Slovence, soproste Hrvate, Sr-
be in ostale Slovence, da se vde-
ležijo polnoštevno in, da ne
ostane ne eden doma, ker take
priložnosti ni vsaki dan. Za-
kaj ne bi bili složni in veseli?
Pozabimo, kar je bilo v pro-
šlosti. Podajmo si roke, skupno
korakajmo za svobodno Slo-
venijo in federativno Jugosla-
vijo.
Želim vsem bralcem in bral-
kam in urednikom, mojim ses-
tram, vsele božične praznike,
srečno Novo leto.

Frank Zaic.

KANADSKO DRUŠTVO NA RADIO

Kirkland Lake. — Kot je
bilo javljeno pred tednom dni,
da bo pevsko društvo Triglav
podalo svoj božični radio pro-
gram, navajam tukaj bolj po-
drobno.

Pogrm bo izvajan na sobo-
to pred božičnim dnevom, to
je 23. tega meseca, in sicer po-

TO JE
PRISRČNO
BOŽIČNO DARILO!

Najlažji način razveseliti
moškega z ličnim novim
klobukom je, da mu poklo-
nite ADAM-OVO DARIL-
NO IZKAZNICO, ki jo je
mogoče zamenjati v vsaki
Adam-ovi trgovini, kjer si
more sam izbrati velikost,
barvo in obliko. Adam-ovi
klobuki so od \$3.45 do \$10.

Iz poročil Mednarodnega Rdečega Križa

Po poročilih Mednarodnega Rdečega križa so naslednji
Slovenci in Slovenke v nemškem ujetništvu, bodisi kot
vojni ali politični jetniki. — Seznam je bil sestavljen
po nemških taboriščnih meseca aprila 1944.

(Poroča Jugoslovanski Odbor iz Italije.)

Nadaljevanje ...
67. M-Stalag III D Avbelj
Ivan 52999; Boje Janez 52968;
Kralj Ivan 105165; Batič An-
ton 88405; Brezce Alojz 52-
940; Gabrielič Valentin 88-
882; Skopee Ivan 88253; III
D-Arbeitskommando 103 Pre-
setnik Franc 89122; Skvare
Stanislav 88353; Učkar Stani-
slav 88575; 104 Breskvar Leo-
pold 88964; Dmrovec Viktor
88592; Haraver Bogomir 881-
373; Korečan Fran 89146;
Kušar Vinko 89136; Počivav-
šek Marijan 88463; Sečnik Ru-
dolp 89147; Uhan Milan 89-
030; Vagaja Josip 88312; Ver-
baj Marijan 88513; 492 Čebul-
la Albin 52887; Rožnik Alojz
52919; 497 Avbelj Janez 52993;
Košak Ludvik 52982; 529 Ba-
setič Viktor 88978; 515 Gulan
Bogdan 88561; 594 Bank Vin-
ko 109192; Peček Franc 117-
426; Maležič Ivan 52964; Pir-
nat Franc, Stefanič Franc 52-
988; Vagaja Jože 88312; 881
Štariha Anton 52971; 965 Gu-
ban Bogdan, nar. 108077.

68. M-Stalag IV A Bonča
Josip 99083; Gornik Franc 99-
114; Klančar Matevž 99117;
Korošec Franc 99252; Kotnik
Janez 99095; Levor Andrej
99140; Mulec Janez 94094;
Logar Alojz 99062; Milavec A-
lojz 99294; Milavec Franc 99-
308; Pakiz Stanko 99305; Pe-
rušek Alojz 99053; Segar Jan-
ko 99072; Štrukelj Anton in
Ivan 99113; Ule Alojz 99096;
Zabukovec Alojz 99441; Ma-
rolt Alojz 99292; Roch Adolf

Zanimiv film in zanimiva oderska predstava

Prihodnji petek dne 22. t.
m. se bo pričel kazati najno-
vejši in zelo zanimiv film po
imenu: "Tomorrow the
World", in sicer v Globe gle-
dališču, 46th St in Broadway,
New York City, in to nepretr-
dno od zjutraj do pozno
večer vsaki dan ter po zmer-
nih ljudskih cenah. V tem fil-
mu nastopajo slavni igralci
kot n. pr. Mr. Fredie March,
Miss Betty Field, Miss Agnes
Morehead in Mr. Skippy Ho-
meller.

V Golden gledališču na 45th
St. in Broadway, New York
City, pa se sedaj proizvaja ze-
lo zanimiva in zelo smešna o-
derska predstava po imenu:
"Soldier's Wife", in sicer
vsaki večer ob 8.40. Ob sredah
in sobotah pa tudi ob 2.40 po-
poldne. Ta predstava je pose-
bno za sedanje čase zelo pri-
kladna ter v kateri v glavnih
vlogah nastopa Martha Scott
in Myron McCormick. Procu-
cer iste pa je Rose Franken.

HELP WANTED :: DELAVKE IŠČEJO :: HELP WANTED

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job with- out statement of availability.	BINDERY EXPERIENCED FOOT NUMBERING ALSO TABLE WORK Dobra plača, 40 ur in nadurno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: JOHN BINDERY 400 PEARL ST. N. Y. C. (242-248)	DEKLETA — GIRLS LIGHT FACTORY WORK DOBRA PLAČA — NADURNO DELO Stalna bodočnost. Prijetna okolica. Lahka vožnja. — Zgledite se pri: MR. BLAU, 16 EAST 17th ST., N.Y.C. 8th Floor or Phone GR 7-8855 (245-251)	GIRLS FOR STOCK ROOM GOOD SALARY — 44 HOURS VACATION WITH PAY Apply METROPOLITAN TOWEL CO. 1047 — 48th AVE. LONG ISLAND CITY (247-253)	ŠIVALKE NA KORZETIH Izvežbane ali neizvežbane na oble- kah v PRODAJALNI KORZETOV Stalno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte: MOLLYS CORSET SHOP 239 EAST 14th ST. N. Y. C. (242-248)	ŠIVALKE NA ROKE \$24 NA TEDEN FLOOR GIRLS \$22 — 5 DNI NA TEDEN — 37½ URE TUDI NEIZKUŠENE Vprašajte pri: ARELL CO. 22 WEST 21th ST. N. Y. C. (242-248)
STEAMER and CUTTER ODLIČNO PODJETJE — DOBRA PLAČA — IZVRSTNA BODOČNOST LAHKA VOŽNJA MRS. REICHER, JR. Telefonirajte: GL 5-4437 (244-250)	RELIEF — GIRL HOME FOR THE AGED IN N. Y. CITY — GOOD SALARY AND FULL MAINTENANCE—YOUR OWN PRIVATE ROOM—PLEASANT SURROUNDINGS AND IDEAL WORKING CONDITIONS. — CALL SUPT. SA 2-8397 (243-249)	FINGER WAVE MANICURIST 43 ur, stalno delo, dobra plača, prijetne delavske razmere. — Ob sredah zaprto Vprašajte: LARRY and LAURA 7307 AUSTEN ST. FOREST HILLS, L. I. Phone BO 8-1597 (243-249)	SALES GIRLS COUNTER GIRLS Among pleasant, clean surroundings Good pay — Chance for Advancement with a bright future W. T. GRANT CO. 162-17 JAMAICA AVE., JAMAICA, L. I. (244-250)	FINGER WAVE ALL AROUND OPERATOR Prijetne delavske razmere. — Vprašaj- te cel teden. — Tudi Part Time in Week Ends. — NEW YOLANDA BEAUTY SALON, 25-21 STEINWAY ST., ASTORIA, L. I. Phone RA 8-2821 (245-247)	

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga
je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak-
danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v
platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.00.

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(33)

Mlakarju se je vrtilo v glavi. To so bile zopet nove stvari! Tako globoko se je pogreznila že njegova žena, da se pajdasi z ničvrednim Kljukeem! ... Nič ni dvomil, da govori hlapec resnice in če se je proti njemu kazal, kakor bi ne verjel, je storil to samo, ker ga je preveč bolelo in ker se ni hotel ponižati pred svojim poslom. Zdalj mu je bilo marsikaj jasno, jasno zlasti tudi to, da ni tako hudo, da se da njegova žena le semtertja zapeljati in da si le včasih privoščijo kozarec vina. Mislil je tem laglje tako, ker se je znala tako dobro potajevati. Često je dvomil in često je sam sebi prigovarjal, da se moti, ko se mu je zdelo, da je vinjena. Zdalj ni bilo zanj nobene dvojbe, pa tudi nobene tolažbe več! Da njegova žena ni dobra gospodinja, da se njegovo premoženje mudi, odkar je ona v hiši, je bil že davno opazil, a da mu zapravlja imetje na tako larkomiselni način, to je vedel do dobrega šele zdaj. Kajti kako bi se bil mogel hlapec izmisliti kaj takega? Grozen srd se ga loti. Ves svet bi bil strl, ako bi bil mogel! Da bi mu ne razneslo prsi, je moral dati duska svojem gnevu. Ali kako? Kdo naj občuti v tem hipu njegovo jezo? Ali naj se vrne v vežo ter vrže ženi v obraz vso resnico, ji pove na ves glas, kako jo zaničuje? Imela ga je silna želja, da bi to storil, da bi se ji na ta način maščeval za vso bol, ki mu jo je povzročila. Toda kaj poreče oče, kaj poreko posli, kaj poreko drugi ljudje? Ali se mu ne bo amejal ves svet? Da, vsi so bili njegovi sovražniki, vsi bi se veselili! Toda on jim ni privoščil tega veselja! Kljubovati je hotel še dalje sebi in drugim. Ohladiti si je moral svojo jezo in ohladil si jo je nad hlapecem, ki mu je odprl oči, ki mu je strl zadnji up. Njegove porogljive besede so ga še bolj razljutile in zarhobel je nad njim:

"Jezik za zobmi! Posel naj dela in opravlja, kar treba, za vse drugo se nima brigrati v hiši! Najmanj pa ima paziti na to, kaj počneta gospodar in gospodinja! ... Le spravi se kamor hočeš, samo da te ne vidim več! Po svoje plačilo pa pridi v nedeljo, ali pa pošli — kar mi je ljubše — koga drugega ponj. Zdalj ne bom računil, koliko imaš dobiti! ..."

Jernej je bil zadovoljen. Rekel ni nobene besede več. Bil je vesel, da je mogel vstran iz hiše, v kateri mu je že vse urzelo. Pospravil je takoj svoje reči in šel še tisti večer k sosedom, ki so mu radi dali prenočišča.

IX.

V nedeljo popoldne je bilo. Radostno je sipalo solnce svoje zlate žarke na zemljo, da se je zdelo, kakor bi se tudi ono zavedalo prazničnega dne. Ljudje so hodili vedrih obrazov semtertja, vselej se prostosti, vselej se po medtedenskem trudu dobrodejnega počitka in miru. Zlasti pa so bili otroci veseli lepe nedelje. Radali so in skakali, pa igrali vse igre, karkoli jih je prišlo komu na misel. Vsa vas je bila po koncu, iz vseh kotov je bila privrela zopet mladež vkup, in v gruclah po pet, šest in več so se pojali in nganjali svoje aedolžne burke. Anica pa je morala že od ranega jutra čepeti zadaj za hišo ter paziti, da niso prišle kokoši do pšenice, ki se je sušila na rjuhah, razgrnjenih po tleh in pa na deri pri bližnjem kozolecu. Niti opoldne ni smela vstran. Nihče je ni bil prišel klicat k jedi in mislila je že, da so pozabili nanjo in da bode brez južine, ko ji prinese Tonica v majhnem piskerčku nekoliko že mrzlih ostankov.

Postavila je posodo tja pred njo, ne da bi ji bila rekla kako besedico, pa odhitela zopet na vas iskat otroče družbe. Anici se je storilo milo, ko je gledala za njo. Bolelo jo je, da je smela Tonica, kamor jo je vlekle srce, ona pa je morala sedeti tu uro za uro čisto sama, vedno na enem in istem mestu. Kakor bi bila priklenjena, kakor bi jo držale trdne vezi, tako se ji je zdelo. Njena otročja duša je kar koprnela po prostosti.

Jed ji ni dišala. Zajela je parkrat, potem pa odložila zopet žlico ter odrinila vstran piskerček, ki ji ga je bila prinesla Tonica. Preveč je bilo užajeno njeno srce ...

Lep, prijeten popoldan je bil za tistega, ki ga ni morilo telesno ali duševno trpljenje. Od juga sem je vlekel rahel veter in zdaj pa zdaj je priglasil krdelec belkastih, marogastih oblakov, ki so liki majhni čolniki po morju hiteli preko sinjega neba v nasprotno smer, od koder so bili pripluli. Zdelo se je, kakor bi se jim mudilo iz enega kraja v drugega, kakor bi se jih bila lotila želja, da poromajo v neznane dežele.

Anica se je naslonila na hlode, ki so bili zloženi za njenim hrbtom. Vihtela je venomer dolgo prečko, ki jo je držala v roki, da bi se je bala vedno lačna kuretna, a oči so se ji bile zagledale v mlo vedrino jasnega neba. Vse mogoče misli so prešinile mlado njeno glavičico. Z velikim zanimanjem je zrla za oblaki, ki so prihajali Bog ve od kod in odhajali Bog ve kam. In zaželela si je, da bi mogla tudi ona od tu, iz teh krajev, kjer je bilo tako žalostno. Zavidala je oblake, ki so leteli s tako lahkoto nad njeno glavo naprej in naprej. Ah, kako rada, kako rada bi bila poletela z njimi! Kdo ve, morda bi go privedli celo tja, k njeni mami!

Oči so ji zatopile sole, ko se je domislila matere in srce ji je zadržalo bridkosti ...

"Kdaj bode bolje, kdaj bode konec trpljenja?" to vprašanje se ji je vsiljevalo. Dedek jo je vedno tolažil, vedno ji pravil, da se vse bo izboljšalo, da pridejo tudi zanj še lepši časi, toda nič od vsega tega se ni izpolnilo, ampak postajalo je čim dalje slabše!

(Dalje prihodnjik.)

Tragedije narodov in družin

Piše Jože Zelenc, Waukegan, Ill.

V časih, ko je bilo več gasolna na razpolago, smo se večkrat peljali v prijazno in gostoljubno gostilno Skavich v Willow Springs. Po pozdravu nam je rekla gospodinja Pavla Skavich: Ježeš Kriš, ali ste čitali, kakšne stvari se dogajajo; ali je bilo kaj poročano o kakem umoru? — Ako bere o sedanjih dogodkih jo pa gotovo kar kurji pot spreletava. V starem kraju v zadnji vojni ni bilo takih krvavih tragedij v družinah. Dogajali so se pač tu pa tam tragični slučajji, kateri pa so bili več posledice pomanjkanja lačnega ljudstva, kakor pa želje po telesni nasladi.

Par takih slučajev mi je ostalo živo v spominu. Ko smo v novembru l. 1917 prodirali z avstrijsko armado v tirolskem gorovju, tudi naš 17. pešpolk v okolici Asiaga, sem bil poslan ponoči s oddelkom strojnice pred malo italijansko vas v kritje levega krila. Postavili smo isto na zvišen ob cestne zaseke. V varstvo "mašince", tako smo namreč imenovali strojno puško, pridelenih mi je bilo kakih 20 mož pehote, kateri so se porazdelili nad levo in desno naše pozicije po kake 4 korake eden od drugega v varstvo in kritje naše strojnice. Bilo je vscokrog tiho. Kar zagledam v oknu ene hiše luč kakih 500 metrov pred nami. Strojnice uravnam v približno smer luči ter sprožim serijo kakih 20 streliv. Luč ugane. Ne bodem trdil, da sem luč pogodil, toda v bližini iste so izstrelke prav gotovo čutili. Zopet en čas vse tiho. Čez čas prižvižga en samotni strel iz vasi v našo smer, prodere skozi zabojček traka municije za strojnice, ter se izstrelek zarije v stopalo moža št. 2, ki je ležal na levi strojnici. Da ni krogla zgrubila moči skozi zabojček, bi šla ista skozi nogo, tako pa jo je izluščil z roko. Rana, dasi ne globoka, je krvavela, ter sem fantu prigovarjal naj isto lepo obveže ter osane do dne med nami; pa je odsepetal, rekoč: zame je že dovolj!

O tem dogodku bi vedel povedati tudi rojak Mihael Hočvar, ki je nekeje v New Yorku, ter je bil omenjeni ranjenec, če se ne motim — prav on. Jaz se odpravim pregledat moštvo za kritje naše strojnice. Grem od enega do drugega ter bodrim, naj se pomaknejo višje na rob zaseke, da bodo vsaj slišali, če bi se kak polenstaplazil proti nam. Poharam nadaknjega: Malo višje, Janec, naš polk je namreč bil "regiment Janezov", pa mi začne jecljati: O, sa-sa-saj vidim do-do-dobro. Spoznal sem ga po glasu in jecljanju, da je moj bivši sošolec, Jože V., iz vasi vrhniške okolice. Rečem mu naj pride k strojnici, da se kaj pogovoriva. Ležeča ob mašinci sva se pogovarjala največ o rojstnem kraju, tovariših in o svojih. Ker je bil on že poldrugo leto stalno na fronti, je bil že po enem letu upravičen do 14-dnevnega dopusta. Vprašam ga, kdaj bo prošil za dopust, pa mi pravi: "Veš, Jože, zelo rad bi šel, pa so mi gotovi ljudje pisali, da imam doma v družini pomnožitev, in to boli, posebno še, ker imam štiri svoje ..."

Tudi meni je bilo to znano, ter sem ga tolažil, da je bila žena pač žrtve razmer. Tam nastaneno vojaštvo je imelo še živeža in drugih potrebščin na razpolago, otroci pa lačni. No pa saj ti je znano, koliko je mogoče dobiti za živila izkaznice v teh časih. Odloči se, pojdi na domst, in ker si izkušen čevljar, bodeš otrokom prijateljem vesel Božič in sre lahko čevlje pokrpal in malo

oddih si privoščil, sem mu rekel.

Odločil se je in odšel nekaj dni kasneje.

Ko sem prišel pozneje jaz domov na dopust, sem zvedel, da se je v njegovi družini vse mirnim potom uravnalo. Ko je prišel Jože domov, ni prva dva dni z ženo nič govoril. Sedel je v sobi ter res otrokom obhvala popravljal. Ker je bila mrzla jesen, so se otroci večinoma gredli v hiši na peči.

Tretji dan je bilo vse zopet kot po navadi. On v hiši pri svojem "vnetatju", otroci na peči, žena pa v kuhinji; prepaj pa je pustila hišna vrata malo priprta.

Na peči je položila malega "vojnika" bolj pri kraju. Jože v hiši je večkrat pogledal tudi na peč, če so otroci varni. Ko je videl, da se najmlajši družinski prirastek kobaca preblizu roba peči, pravi starejšemu: "Potegni Tončeta bolj v sredo, da ne bo doli cepnil."

Ko je žena v kuhinji to slišala, jej je odleglo pri srcu, videč, da se boji tudi za onega, čeprav ni njegov.

Dasi je bil ta slučaj tragičen, se je vseeno poravnal brez kakake prelivanja krvi.

Bili so še nadaljni slični slučajji, pa naj opis tega v zadnji vojni zadostuje.

Samo nekoliko še o kampanji za zbiranje obleke in prispevkov za najpotrebnejše v domovini po slovenskih naselbinah, katera je bila tudi tu v Waukeganu uspešna, ter se je kot poročano, nabralo 5.114 funtov obleke, gotovine pa je bilo odposlano dosedaj že \$2.450.

En četrtek dopoldne pridejo tudi k nam dve rojakinje v ta namen. Za naslov niso bile si gurne, so omenile, ko pa so videle poleg cvetja v cementnih vazah pred hišo tudi "roženkravt", so vedele, da bo pravi. Ena napravi potrdilo za denarni prispevek, druga pa prigovarja, da se za obleko zelo mudi, ter naj bi bilo vse v SLD vsaj do nedelje.

Moja žena je spravila skupaj kar je bilo porabnega, ter peljem v soboto v SND.

Na potu opazim pred Turšičevo hišo na Lewis Ave. vozilo Pavel Bartela. Ustavim ter stopim notri, vedoč, da je tudi on prinesel njih delež v kampanji. Na divanu opazim cel sveženj vsakovrstne obleke, katero je on prinesel. Bilo je par oblek njegovih odraslih sinov, površniki, perilo, ženske suknje, na vrhu pa je ležala njegove žene še dobro ohranjena suknja iz racoon kožuhovine.

Njegovo ženo so prav prej šnji dan pripeljali po operaciji iz bolnice, ter sem bil v dvomu, da je ona vse ono skupaj spravila, ter Pavletu omenim, kaj bo žena rekla, ko se po zdravi in kožuh pogreši, pa mi pravi: "Kaj sem pa hotel, nabiralke so prišle že dvakrat, da se za obleko mudi. Po operaciji žena tako ne bo mogla dosti ven do pomladi, če me pa za kožuh vpraša, bom pa rekel, da so ga mogoče — molji predihali!"

Če bo to držalo sem v dvomu. No pa saj odgovor bo Pavel dal.

Prav ta teden smo prejeli burzojav, da je umrl moj bratranec, Martin Zelenc, v New Yorku. Tudi on je skusil zadnjo vojno še kot vojni ujetnik v Italiji, kar je bila trnjeva pot za vsakega.

Namesto cvetja na njegov grob sem poslal v imenu naše družine \$10 na urad SANSa. Njegovi družini naše sožalje, K sklepu, vsem znancem in prijateljem vesel Božič in srečno Novo leto!

Leti v lesketajočem nebu na platno

... v galantni dogodovščini ...

sijajna ljubav — zvoneče

petje in burni

smeh!

MOSS HART'S

WINGED VICTORY

20th CENTURY-FOX PICTURE

PRODUCED BY DARRYL F. ZANUCK
DIRECTED BY GEORGE CUKOR

And on the Stage IN PERSON GALA HOLIDAY STAGE REVUE!

Your CBS "Hit Parade" Singing Star

JOAN EDWARDS

GIL MAISON & COMPANY

BEN YOST SINGERS

SPECIAL ATTRACTION

JACK DURANT

Popular Broadway Comedy Star

Extra ADDED ATTRACTION

NICHOLAS BROTHERS

Famous Dancing Stars of 20th Century-Fox Pictures

World Premiere! DANES ROXY

BUY WAR BONDS AT THE ROXY

7th Ave. & 36th St.

HELP WANTED :: DELAVCE ISČEJO :: HELP WANTED

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

WOODTURNERS CABINETMAKERS
Stalno delo sedaj in po vojni — dobra plača — 40 ur na teden — podružna plača čez 40 ur — prijazne delavske razmere
CARMICHAEL
141 W. 20th ST. N. Y. C. (244-250)

SUPERINTENDENT
ZA APARTMENT HOUSE
Dobra plača, stalno delo, prijazne delavske razmere
Vprašajte: ARLEIGH OFFICE
29-19 — 21st AVE., ASTORIA, L. I. Phone RA 8-4311 (244-250)

MEN WANTED for FACTORY WORK
NARODNO POZNANA
Družba PONUJA LAHKO ALI TEŽKO DELO
DOBRA PLAČA IN DOBRE DELAVSKE RAZMERE
PRILOŽNOST ZA NAPREDEK
POVOJNA BODOČNOST
Apply
OAKITE PRODUCTS INC.
22 THAMEN ST. BROOKLYN, N. Y. (247-233)

MILLHANDS — MIXERS (POROČENI)
TOVARNA ZA TISKARSKO ČRNILO
Visoka plača — Nadurno delo
Izborna bodočnost
Apply Manhattan Office for U.S.E.S. Release
JOHN P. CARLSON INC. B'KLYN 420 CARROLL ST. (244-250)

NEW YORK WAR FUND
FOR OUR OWN — FOR OUR ALLIES

SHEET METAL WORKER
EXP'D. BLOWER-TYPE WORK
PLEASANT WORKING CONDITIONS
STEADY
Phone After 6 P. M.
GR 7-8326 (244-257)

LATHE HANDS
Milling Machine Operators
PONOČNO DELO — 10% BONUS
TECHNICAL DEVELOPMENT CO.
220 E. 23rd ST. N. Y. C. (241-247)

UPHOLSTERER
FOR CUSTOM WORK
TO TAKE CHARGE OF SMALL SHOP — FINE OPPORTUNITY
Apply:
H. R. COONS
216 EAST 61st ST. N. Y. C. (242-248)

STRONG YOUNG MEN
FACTORY WORK
75c Hr. to Start — 40 Hrs. Week
Chance for Advancement
Apply Only Monday to Friday
RELIABLE LITHOGRAPH PLATE CO., 17 VANDEWATER ST. N. Y. C. (242-248)

VACUUM CLEANER MEN
We can use a Mechanic, Buffer...
Handle Man, Assembler... Must have experience. Vacation with pay, steady work with a good salary and pleasant working conditions.
METROPOLITAN VACUUM CLEANER CO. 1686 BOSTON RD., B'klyn Phone DA 3-7854 or DA 3-4057 (244-250)

AUTO MECHANIC
SVOJE ORODJE
Stalno delo — Povojna prilžnost
DOBRA PLAČA ZA PRAVEGA MOŽA
PILGRIM GAS STATION
1041 CONEY ISLAND AVE., Cor. Foster. — BMT Train to Newkirk ST. Phone MA 6-4700 (240-248)

MEN for STOCK ROOM
DOBRA PLAČA — 5 DNI NA TEDEN
POČITNICE 8 PLAČO
Vprašajte:
METROPOLITAN TOWEL CO. 1047 — 48th AVE. LONG ISLAND CITY (247-253)

FACTORY HELPERS — TRUCK HELPERS — ESSENTIAL INDUSTRY
Dobra plača — Nadurno delo — Stalno delo — Izvstna bodočnost — Prijazna okolica
H. M. RUBIN CO.
10th STREET & 38th AVE., L. I. City Vprašajte za Mr. Sacks, Ph. ST 4-4200. (244-250)

YOUNG MEN
SOME HIGH SCHOOL EDUCATION
Learn one of the best paying trades in America
"OFFSET PRINTING"
Full Pay While Learning — 40 Hours 1½ AM OVER
PHILO, 400 W. 34th ST. N. Y. C. (244-250)

PRVOVRSTNO DELO ZA PRVOVRSTNE MOŽE
SHEETMETAL — IRONWORKERS
MECHANICS in za HELPERS
Prilžnost za učenje dobre stroke. Dobra plača in lep prostor za delo in bodočnost v mirnem času.
FRIED STEEL
528 E. 119th ST. N. Y. C. (244-250)

WIRE ROPE SPLICERS
Stalna dela — Visoka plača
FOR SLINGS AND CARGO NETS
ESSENTIAL
Vojno delo z bodočnostjo v mir. času
GENERAL FABRICATORS
2357 E. 19th ST. B'KLYN Brighton Line to Neck Road Station Phone DE 2-4432 (244-250)

PRESSMAN
Vseskozi izkušen na
VERTICAL IN KLUGE PRESSES
MAKE UP
Izvstna bodočnost Dobra plača
SOLHAR PRINTING CO.
80 GREENWICH ST. N. Y. C. Please see MR. BERGMAN (245-247)

MOLDERS — MACHINE HANDS
LUMBER HANDLERS
ODLIČNA DELAVNICA ZA LESNE IZDELKE
Visoka plača. Mnogo nadurnega dela Izvstna bodočnost. Prijazna okolica ECKENROTH
201 EAST 5th ST. N. Y. C. (245-251)

GENERAL MAINTENANCE MAN.
PRIROČEN Z ORODJE
Visoka plača, prilžnost za delo v mirnem času. — Vprašajte:
Philo
400 W. 34th ST. N. Y. C. (244-250)